

POSTANOWIENIE

17 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki (przewodniczący)

SSN Kamil Zaradkiewicz

SSN Maciej Kowalski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 17 października 2023 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J.
od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 12 lutego 2021 r., II Ca 1721/18,
w sprawie z powództwa A. L. i B. D.
przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J.
o zapłatę,

odrzuca skargę kasacyjną.

(a.z.)

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Oławie wyrokiem z 25 kwietnia 2018 r. zasądził od pozwanej P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. na rzecz A. L. i B. D. kwoty po 70 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 27 września 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

Apelację od powyższego orzeczenia w całości wywiodła pozwana. Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie żądań obojga powodów ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z 12 lutego 2021 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powódki A. L. kwotę 50 000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 27 września 2012r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił oraz zasądził od pozwanej na rzecz powoda B. D. kwotę 50 000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 27 września 2012r., a w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt I); oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II); zasądził od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów po 510,50 zł. kosztów postępowania apelacyjnego (pkt III); nie obciążył stron brakującymi kosztami sądowymi w postępowaniu apelacyjnym (pkt IV).

W skardze kasacyjnej pozwanej od powyższego wyroku wskazano, że został on zaskarżony „w części, a to w pkt I i III (z tym jednak zastrzeżeniem, że zaskarżenie pkt I obejmuje rozstrzygnięcia zasądzające na rzecz powodów kwoty po 50 000 zł wraz z odsetkami). Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu oraz o zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz strony pozwanej kosztów dotychczasowego postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie przed sądem I i II instancji oraz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z wymogami art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części. Natomiast w świetle art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a ich brak nie podlega usunięciu. Wniosek taki wynika z porównania treści art. 398⁶ § 2 k.p.c. in medio oraz art. 398⁶ § 1 k.p.c. Tylko drugi z tych przepisów dopuszcza sanowanie określonych braków skargi kasacyjnej; nie dotyczy to jednak braków odnoszących się do wymienionych na wstępie elementów konstrukcyjnych skargi. Bezwzględnie wymagane jest, by zakres zaskarżenia i wniosek o uchylenie lub o uchylenie i zmianę orzeczenia były ze sobą ściśle skorelowane; brak takiej korelacji skutkuje odrzuceniem skargi kasacyjnej. Skarga ta wnoszona jest bowiem od orzeczenia cechującego się walorem prawomocności, wobec czego, niezależnie od ogólnych zasad skargowości i dyspozycyjności, skarżący powinien w sposób w pełni precyzyjny określić granice możliwej ingerencji Sądu Najwyższego w orzeczenie, od którego wywiedzona jest skarga. Brak zsynchronizowania zakresu zaskarżenia i wniosku skargi powoduje, że niemożliwe staje się ustalenie granic kognicji sądu rozpoznającego skargę kasacyjną; pismo takie nie spełnia konstrukcyjnych wymagań stawianych skardze kasacyjnej, a w konsekwencji podlegać musi odrzuceniu (zob. postanowienie SN z 9 marca 2022 r. II CSKP 439/22 i przytoczone w nim orzecznictwo).

W skardze kasacyjnej pozwanej wniosek skargi nie został skorelowany z podanym w niej zakresem zaskarżenia. Pozwana z jednej strony zaskarżyła wyrok częściowo z drugiej natomiast wniosła o jego uchylenie nie wskazując aby miało to nastąpić w zaskarżonej części. Powyższe czyni wniosek skargi kasacyjnej nieodpowiadającym podanemu zakresowi zaskarżenia. Przyjąć bowiem należy, że pozwana wyrok zaskarżyła w części a wniosła o jego uchylenie w całości. W tej sytuacji nie ma podstaw do przyjęcia, że wnioski skargi kasacyjnej zostały sformułowane w sposób spełniający wymagania konstrukcyjne skargi określone w art. 398⁴ § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy nie ma możliwości dokonania wykładni powyższego wniosku, która pozwalałaby na ustalenie rzeczywistych intencji skarżącej. W orzecznictwie trafnie podkreśla się bowiem, że prawidłowo skonstruowana skarga kasacyjna powinna obejmować całkowicie jasne, jednoznaczne i zrozumiałe określenie elementów wskazanych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. (zob. postanowienia SN: z 16 października 1997 r., II CKN 404/97, z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10, z 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15; z 26 września 2022 r., I CSK 1563/22). Powinna być sporządzona tak, by nie stwarzała żadnych wątpliwości interpretacyjnych (zob. np. postanowienia SN: z 16 października 1997 r., II CKN 404/97, OSNC 1998, nr 4, poz. 59, i z 3 czerwca 2016 r., IV CSK 796/15). Sąd Najwyższy nie może ponadto ustalić zakresu i treści wskazanych wymagań konstrukcyjnych skargi w drodze jakichkolwiek zabiegów interpretacyjnych (zob. m.in. postanowienia SN: z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10, i z 3 sierpnia 2023 r., I CSK 5207/22). Podkreśla się przy tym, że ze względu na wysoki poziom sformalizowania skargi kasacyjnej oraz ustawowy wymóg sporządzenia jej przez zawodowego pełnomocnika procesowego, konsekwencje niezachowania wymagań konstrukcyjnych skargi są surowe – prowadzą bowiem do odrzucenia tego nadzwyczajnego środka prawnego *a limine*, bez wzywania do ich usunięcia lub poprawienia.

Ponadto mając na względzie zakres zaskarżenia wyroku Sądu Apelacyjnego zauważyć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że jedną z przesłanek dopuszczalności środka zaskarżenia (środka prawnego) jest interes prawny w zaskarżeniu. Dla jego powstania konieczne jest istnienie stanu pokrzywdzenia orzeczeniem (gravamen), który występuje, gdy zaskarżone orzeczenie narusza interesy skarżącego (zob. m.in.: uchwałę składu siedmiu sędziów SN z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, Nr 11, poz. 108; wyrok SN z 2 lipca 2015 r., V CSK 421/14; postanowienia SN z 25 lutego 2015 r., V CSK 450/14, i z 25 maja 2023 r., I CSK 528/23). Pozwana tymczasem nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu punktu I zaskarżonego wyroku w jakimkolwiek zakresie ponieważ wyrok ten w tym punkcie jest dla niej korzystny. W istocie ma on charakter reformatoryjny. W punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku nie zasądzono bowiem po raz drugi od pozwanej na rzecz powodów wskazanych w nim kwot po 50 000 zł. W tym zakresie apelacja pozwanej została bowiem oddalona w niezaskarżonym

punkcie drugim zaskarżonego wyroku. Punkt pierwszy w istocie uwzględnia częściowo apelację pozwanej oddalając oba powództwa co do kwot powyżej 50 000 zł wraz z odsetkami.

Zakres zaskarżenia powinien być określony w sposób precyzyjny i nie może budzić wątpliwości, gdyż wraz z podstawami skargi kształtuje zakres rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Sąd Najwyższy w myśl art. 398¹³ § 1 k.p.c. nie może bowiem uchylić lub zmienić rozstrzygnięcia w szerszym zakresie niż wynika to z oznaczonego przez skarżącego zakresu zaskarżenia (zob. m.in. postanowienia SN: z 24 czerwca 2022 r., I CSK 2657/22; z 20 kwietnia 2022 r., I CSK 2268/22; z 30 listopada 2021 r., I CSK 220/21; z 24 czerwca 2021 r., V CSKP 144/21; z 19 marca 2021 r., II CSK 406/20). Powyższe oznacza, że wobec niezaskarżenia wyroku w punkcie drugim tj. oddalającym apelację pozwanej wyrok w tej części nie mógłby być przez Sąd Najwyższy w jakimkolwiek zakresie uchylony.

Wniesiona przez pozwanego skarga kasacyjna, winna być odrzucona przez Sąd Apelacyjny na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. Wobec nieodrzczenia jej przez ten Sąd, podlegała ona odrzuceniu przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

[SOP]

[a!]